

Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård
och tandvård
Carl-Erik Flodmark
carl-erik.flodmark@socialstyrelsen.se

Socialdepartementet
Enheten för hälsa och civilsamhälle

Socialstyrelsens yttrande över ändring i lagen om register över nationella vaccinationsprogram samt ändring i smittskyddsförordningen

Socialdepartementets diarienummer: S2026/00039.

Sammanfattning

Socialstyrelsen tillstyrker och lämnar följande synpunkter på förslagen.

Promemoria A: Ändring i smittskyddsförordningen (2004:255)

Socialstyrelsen har inget att invända mot föreslagna tillägg i smittskyddsförordningen för att det ska gå lättare att följa ändringar i sjuklighet för RS-virusinfektion och vattkoppor.

Synpunkter

På längre sikt kan det vara av intresse av att följa utvecklingen rörande bältros eftersom denna manifestation av vattkoppsviruset kommer att försvinna om allmän vattkoppsvaccination införs. Det blir dock möjligt att följa detta genom de ändringar som införs i patientregistret där sjukdom men inte läkemedel inom primärvården kommer kunna följas. Se nedan.

Socialstyrelsen har skickat ett förslag på remiss till den 15 september om ändrad föreskrift för patientregistret om utökad insamling från hälso- och sjukvården och ändrad föreskrift om registret över administrerade läkemedel. Offentligt finansierad primärvård kommer då bli skyldiga att lämna uppgifter till Socialstyrelsen. Inom slutenvård och specialiserad öppenvård blir verksamheter skyldiga rapportera administrerade läkemedel som ordinerats utan recept. Dessa föreskriftsändringar bedömer Socialstyrelsen kunna komplettera övriga datakällor för att kunna följa sjuklighet i anmälningspliktiga sjukdomar via patientregistret där dock endast offentligt finansierad hälso- och sjukvård ingår. Uppgifter om läkemedelsbehandling via ATC-kod kommer dock inte samlas in i patientregistret. Administrering av läkemedel såsom vacciner i registret över

administrerade läkemedel blir inte heltäckande eftersom sluten vård och specialiserad öppenvård omfattas. Administrering av antikroppar mot RS-virus i anslutning till förlossning bör dock kunna följas och blir ett värdefullt tillägg till den manuella rutin som utarbetats när denna behandling startade för ett år sedan. Det finns utredningsförslag om utökning av insamlingen till öppenvård (för kommunal hälso- och sjukvård endast vaccinationer) till registret över administrerade läkemedel.

Promemoria B: Ändring i lagen om (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram m.m.

Sammanfattning

Socialstyrelsen tillstyrker och lämnar följande synpunkter på förslagen.

Synpunkter

Folkhälsomyndigheten anför i sitt hemställan sid 3 stycke 3: ”När en ny vaccination införs i ett nationellt vaccinationsprogram kan det i vissa situationer komma att påverka även de individer som inte omfattas av erbjudandet av vaccination. Det kan därför vara påkallat att genomföra en särskild insats för att skydda de individer som exempelvis löper en risk att drabbas av ett allvarligare sjukdomsförlopp på grund av sjukdomens förändrade epidemiologi, men som inte omfattas av programmet.”

Dessa kriterier finner Socialstyrelsen passa in på en sen effekt av sjukdomen vattkoppor och som orsakas av samma virus nämligen bältros. Eftersom vaccination mot vattkoppor minskar den naturliga cirkulationen av vattkoppsviruset minskar naturlig booster i resten av befolkningen och risken för insjuknande i bältros skulle kunna öka övergående. En sådan effekt har man dock inte sett i USA när allmän vattkoppsvaccination infördes. Det kan ändå vara befogat att i vaccinationsregistret även kunna följa och registrera vaccination mot bältros utifrån Folkhälsomyndighetens medicinska bedömning av behovet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Thomas Lindén. Enhetschef Jennie Nimborg, jurist Elisabeth Essén, sakkunnig Susanne Åhlund, utredarna Axana Haggar och Erik Wahlström samt medicinskt sakkunnig Magdalena Fresk har medverkat i arbetet. Medicinskt sakkunnig Carl-Erik Flodmark har varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Thomas Lindén, avdelningschef